

E

DIEVČATKO Z KLÁŠTORA

— —

Nela Nezábudková

Vydavateľstvo Elist
www.elist.sk

Nela Nezábudková

DIEVČATKO Z KLÁŠTORA

Realizované s finančnou podporou
Fondu na podporu kultúry
národnostných menšín

**KULT
MINOR**

FOND NA PODPORU KULTÚRY
NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Autorka: © Nela Nezábudková, 2020
Redaktorka: Magda Kmeťková
Korektorka: Mgr. Anetta Letková
Obálka: © Zuzi Maat
Vydali: Elist, s.r.o., Liptovský Mikuláš, Zdieľanie o.z., Bratislava
Rok vydania: 2020, prvé vydanie

ISBN PDF: 978-80-8197-292-8
ISBN EPUB: 978-80-8197-293-5
ISBN MOBI: 978-80-8197-294-2

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora, respektíve vydavateľa.

Predslov

Život človeka je pospájaný spleťou vzťahov s rôznymi osudovými ľuďmi. S jedným osudovým človekom prežijeme možno celý život, s iným len jeho časť.

Keď však takého človeka stretneš a tvoj život sa dostane do zrýchlených, možno až kritických obrátok, vždy si kladieš otázku: Prečo som ho stretol? Priniesol mi nejaké posolstvo, odkaz? Prečo to osud zariadil tak, aby bol v danom čase na danom mieste?

Hľadáme odpovede. Tie časom určite prídu, ibaže my musíme konať a prijímať rozhodnutia skôr, ako to ukáže čas.

V jednej osôbke stále žijú tri dievčatá – jedno vždy mladé a šantivé, druhé verné a oddané Pánu Bohu a tretie žijúce reálne, zápasiace s nepochopením okolia možno len preto, lebo jeho pleť je o niečo tmavšia a zúbky o trochu belšie ako u ostatných... a to stále niekomu prekáža.

Kalista

Od veľkého dňa ma delia už len hodiny. Vyvoláva to vo mne zmiešané pocity. Sedím vo svojej izbe a rozmýšľam, či krok, ktorý urobím o niekoľko hodín, bude správny.

- Bože môj, prečo mi neodpovedáš?

Obklopuje ma len ticho. Hlboké a nekonečné. Jeho vážnosť prízvukuje aj dôstojná veža kostola so starobylými zvonmi, ktorú vidím z okna svojej izby. Koľko mladých žien na ňu za tie storočia už hľadelo a pochybovalo? Pochybovalo? Krútim hlavou.

- Spamätaj sa! Dosiahla si, po čom tvoje srdce roky túžilo. Je dôležité, že si tu a že si vydržala všetky príkoria, prekážky a skúšky! Čo ešte chceš, prečo pochybuješ?

Áno, vzdala som sa všetkého a všetkých, vzdala som sa svojho ja a povedala som áno Bohu. Tu, za múrmi kláštora, som zabudla na svetský život a celé moje bytie splynulo s Bohom.

Končia sa dva roky noviciátu a o chvíľu zložím večné sľuby. Môj život bude do poslednej kvapky krvi patriť len Bohu, tomuto kláštoru a cirkvi. Naozaj to chcem?

Unavene privriem oči. Zmizne okno s výrezom veže kostola, stratia sa aj starobylé zvony, ktoré ma ostatné dva roky denne volali na modlitbu. Tma pred očami mi dovoľí zablúdiť v mysli do prvých rokov v krakovskom kláštore.

Je 15. októbra 1999.

Práve som vystúpila z autobusu v Krakove. Bolo to najďalej, kde som dovtedy vôbec bola. S gitarou na chrbte a s kufrom v ruke som zostala stáť v nemom úžase. Neprekážalo mi, že sa mi chladná jeseň zabodáva pod nechty. Bola som unesená nádherou mesta.

Vo vrecku kabáta som mala presnú adresu kláštora. Sestra Beáta mi písala, že sa k nim dostanem trolejbusom číslo deväť a mám vystúpiť na druhej zastávke. Vystúpila som s obavami a neistotou, ale sestra Beáta ma tam už čakala. Spoznala som ju ľahko. Podľa mníšskeho habitu.

- Vitaj! - roztvorila doširoka náruč a takmer ma svojim objatím zadusila. Potom si ma zo všetkých strán obzrela a zašvitorila: - Hovoríš po poľsky alebo len rozumieš?

- Hovorím aj rozumiem po poľsky, - odpovedala som ticho. Nebola som zvyknutá, že sa o mňa niekto zaujíma, že sa so mnou niekto zhovára a stojí o môj názor.

- Ako to, že vieš?

- Naučila som sa v Brezne, pôsobila som tam ako postulanka u vašich sestier. Celé dva roky. A vaša poľská reč je podobná našej, - dodala som s úsmevom. Sestra Beáta chápavo prikývla. Rozfúkalo sa. Vietor sa mi prehraboval v štici a rozstrapatil mi ju. Striaslo ma od zimy. Mala som na sebe iba tenký sveter, ktorý zima ľahko porazila. Sestra Beáta si to okamžite všimla.

- Tak poď, lebo ťa odfúkne.

Zobrala mi z ruky kufor a rezko vykročila. Mlčky som sa za ňou vliekla, pripravená vziať okamžite nohy na plecia, ak by sa mi niečo nepozdávalo.

V kláštore ma privítala matka predstavená noviciátu, sestra Agniežka. Mala útlú postavu a dlhý čierny habit, ktorý ju zakrýval od hlavy až po päty, ju robil ešte menšou a drobnejšou. Hlavu jej zdobil čierny závoj. Keď sa občas otočila bokom, vďaka závoju som jej vôbec nevidela do tváre, tak starostlivo ju zahaloval. Okolo pása mala obviazaný biely povrázok s tromi uzlami, symbolmi chudoby, čistoty a poslušnosti. Veľký hnedý drevený ruženec bol prevesený cez biely povraz na páse.

Nasucho som preglgla. Začala som sa báť. Sestra Agniežka sa na mňa vľúdne usmiala a akoby vo mne čítala ako v otvorenej knihe, povzbudivo kývla rukou.

- Poď, ukážem ti tvoju izbu.

Mlčky som kráčala za ňou po chodbách studeného kláštora. Všade bolo ticho a mŕtvo. Kde sú všetci? Hádám tu nebudeme žiť iba my tri. Sestra Agniežka asi vytušila, čo zamestnáva moju myseľ, lebo aj bez nahlas položenej otázky mi hneď odpovedala.

- Sestry sú teraz v kostole.

- Aha, rozumiem, - odvetila som so značnou úľavou.

Zastali sme pred dverami na konci chodby. Zo záhybu habitu sestra Agniežka vytiahla zväzok kľúčov a odomkla.

Vošli sme do mojej izby. Bola zariadená jednoducho, ale účelne. Posteľ, stolík, skriňa a zima, ktorá sa zahrýzala až do kostí.

- Odlož si veci, vezmem ti miery na habit.

Bez slova som ju poslúchala. Keď ma odmerala, pozrela mi do očí a pohladila ma po rozpustených vlasoch.

- Je mi ľúto, ale budem ťa musieť ostrihať úplne nakrátko.

- Dobre, rozumiem, - odpovedala som tíško a rázne som mykla plecami na znak toho, že je mi to jedno, lebo som sa bála, že sestra Agniežka začuje búrlivý nesúhlas môjho srdca. Tá však len skryla tvár za závoj a odišla.

Sťažka som si sadla na posteľ. Spadla na mňa únava posledných dní. Vyzula som sa a trasúc sa od zimy som si ľahla na tvrdú posteľ. Schúlila som sa do kľbka. Nemohla som zabudnúť na poslednú rozlúčku s otcom, tie chvíle a naše hlasy mi stále vírili v hlave.

- Nad'ka, nerob to! Ak odídeš, nebudeš viac moja dcéra! Bol som pyšný, že moja dcéra študuje na gymnáziu, hrdil som sa, keď ťa prijali na právo. Gadžovia dole v dedine pukali od závidosti, ale ty, moja dcéra, si sa rozhodla všetko zahodiť! Prečo? Len preto, lebo veríš v akéhosi Boha?!

- Otec, prosím ťa, rešpektuj moje rozhodnutie. Cítim to tak. Moje miesto je tam. Nerozchádzajme sa v zlom, prosím ťa.

- Nie, už nie si moja dcéra, - povedal zlomeným hlasom a vošiel do domu.

Nemôžem dostať z hlavy pohľad na zlomeného otca. Veľmi ma to bolí. Stále sa mi sníva, ako predo mnou zatvára a zamyká dvere, ako tam stojím v chabom svetříku sama, opustená a nepochopená. Niet návratu. Nemám už rodinu, zázemie, oporu.

Zobudila som sa na jemné pohladenie po líci. Sestra Agniežka sa skláňala nado mnou a usmievala sa.

- Vstávaj, kochane.

Pomohla mi vstať z postele. Všimla som si, že moje civilné veci sú preč a kufor odložený. Uprostred izby stála vyzývavo stolička.

- Sadni si, kochane.

Sestra Agniežka mi prehodila okolo pliec bielu plachtu a ja som vedela, že o chvíľu začujem cvakanie nožničiek. Rozpustila som si vlasy a už som len počula, ako sa nožnice snažia odstrihnúť každý môj nepoddajný, slobodný vlas.

- Porozprávaj mi o sebe, - prerušila cvakot nožničiek sestra Agniežka.

- Nevieť, čo má povedať, - hľadala som v mysli poľské výrazy.

- Viem iba, že som tá, ktorá zlomila srdce svojmu otcovi. Zvesila som hlavu a do očí sa mi tislí slzy. Ani neviem, či viac pre moje krásne vlasy, alebo pre otca. Sestra Agniežka mi prstom nadvihla bradu a nadhlo sa mi zahľadela do očí. Od plaču som ich mala celé červené.

- Nehovor mi nič, povedz to večer, keď budeš ležať v kostole na zemi, Bohu a on ťa zavolá po mene.

- Poviem, - odvetila som, stále vzlykajúc.

- Čo cítiš, keď sa večer modlíš?

Privrela som oči a dovolila slzám stekať po lícach.

- Cítim sa ako more.

- Kochane, nerozumiem ti, vysvetlíš mi to? - pokrútila sestra Agniežka hlavou, usmiala sa a pokračovala v strihaní.

- Keď sa večer modlím, nemám pocit, že sa rozprávam s Bohom, ale s priateľom, mojím milovaným. Keď je so mnou, kľačím na kolenách a hľadím do jeho očí, som pokojná ako more. Keď som od neho odlúčená, keď sa mi neprihovára a mlčí, som ako rozbúrené more. Jeho ticho neznášam.

Sestra Agniežka ma konečne dostrihala. Odstúpila a nadšene skonštatovala: - Si zamilovaná. Zaľúbila si sa a Boh tvoju lásku opätuje. Kochane, som rada, že si tu, - riekla a silno ma objala.

- Pod', kochane, pomodlíme sa.

Rozhliadla som sa. Po zemi sa váľali moje vlasy. Sestra Agniežka sa už nahlas modlila, preto som z vrečka vytiahla svoj starý ošúchaný ruženec a

pripojila som sa k nej.

Ponorené do modlitby sme zabudli na čas. Prerušilo nás až jemné zaklopanie na dvere. Do izby strčila hlavu sestra Beáta a kývla sa sestru Agniežku.

- Kochane, choď sa osprchovať a potom si obleč habit. Prídem po teba o pätnásť minút.

Vošla som do kúpeľne a automaticky hľadala zrkadlo. Namiesto neho som nahmatala iba chladné, vlhké kachličky.

- A možno je dobre, že tu nie je zrkadlo, určite by ma vystrelo. V duchu som sa nad tou predstavou usmiala a strčila som hlavu pod sprchu.

V izbe som sa snažila nemyslieť na zimu a rýchlo som sa začala obliekať. Práve som sa usilovala upraviť si škapuliar, vrchnú časť habitu, keď vošla sestra Agniežka.

- Počkaj, kochane, pomôžem ti.

Habit ma zakrýval celú a sedel mi ako uliaty. Sestra Agniežka mi ešte rýchlo upravila škapuliar na pleciach a hneď ma ťahala za ruku preč z izby.

- Pripravená? - spýtala sa, keď sme vyšli na chodbu.

- Áno, - prikývla som neisto.

Kráčali sme po dlhej, nekonečnej chodbe, až sme sa ocitli pred kostolom. Vošli sme. V laviciach sedeli len rehoľné sestry. Pred oltárom stáli v dvoch radoch novicky so zapálenými sviečkami v rukách. Keď som vstúpila, všetko naokolo zašuchotalo.

Sestra Agniežka sa ma potichu spýtala: - Aké meno si si vybrala?

Chvíľu som rozmýšľala a potom som sa rozhodla, že si nechám svoje vlastné meno. Zašepkala som to sestre Agniežke.

- Takže sestra Nadežda?

- Áno, sestra Nadežda.

- Dobrá voľba. Tak smelo vykroč, kochane.

Vykročila som k oltáru, kde ma čakala generálna predstavená. Zneli slová žalmu *Pán je môj pastier*. Zastala som tesne pred takmer dva metre vysokou a kostnatou generálnou predstavenou. S mojou útlou postavou som si pripadala v porovnaní s ňou ako červík. Vycítila moje rozpaky,

usmiala sa a v očiach jej zaiskrili plamienky. Naznačila mi, aby som si kľakla. Pokorne som zohla kolená na studenú dlažbu.

- Sestra Nadežda, prijmi tento závoj ako symbol pokory.

Zakryla mi závojom čerstvo ostrihané vlasy a mne zaplavili oči slzy radosti. Postavila som sa a rozpažila ruky.

- Sestra Nadežda, prijmi tento pás ako symbol čistoty. Nech ochraňuje tvoje bedrá pred pokušením.

Biely povraz mi obviazala okolo pása.

- Sestra Nadežda, prijmi tento ruženec ako symbol Matky Božej. Nech ťa ochraňuje a bdie nad tebou.

Naklonila sa ku mne a šepala: - Teraz si ľahni pred oltár a povedz Bohu všetko.

Ľahla som si dolu tvárou s rozpaženými rukami a sestry začali spievať litánie ku všetkým svätým. Ležala som tam s privretými očami a nechala sa unášať pokojom, ktorý ovládol celé moje bytie. Litánie sa skončilo a ja som vstala. Podišla ku mne matka generálna, silno ma objala a pošepkala mi: - Buď dobrá ako chlieb, sestra Nadežda.

Otočila som sa tvárou k sestrám, ktoré ma obstúpili a tešili sa asi viac ako ja. Potom sme prešli do refektára, kde nás čakal slávnostne prestretý stôl. Neuniklo mi, že sestry neboli nadšené mojou farbou pleti.

- Sestra, aká si tmavá... Ešte sme nemali v kláštore tmavú spolusestru. Biely závoj zvýrazňuje farbu tvojej pokožky a tvoje tmavé ohnivé oči... - rozoberali ma na drobné pri jedle. Zrazu som mala pocit, že musím ujsť, že nemôžem dýchať.

- A prečo si si nechala svoje svetské meno?

- Lebo meno Nadežda mi dala moja mamička. A medzi svätými ešte nie je svätá Nadežda, - snažila som sa o vtip. Sestry ho však zjavne nepochopili, brali to skôr ako trúfalosť, a tak som rýchlo dodala: - Moje meno znamená nádej.

- Takže nádej je to, čo ťa ženie dopredu? - zapojila sa do rozhovoru aj matka generálna.

- Myslím, že áno, - odvetila som nervózne, lebo matka generálna ma prepaľovala pohľadom. Na znak súhlasu kývla hlavou. Debata bola

ukončená. Sestry ako na povel stíchli a venovali sa večeri. Ja som mala chuť iba na kávu, ale o tej som tu mohla len snívať, preto som popíjala iba vodu.

Po večeri prišla do mojej izby sestra Agniežka.

- Sestra Nadežda, od zajtra budeš doobeda v kuchyni a poobede v kostole. A ešte niečo. V kuchyni je sestra Bernadetta. Priprav sa, že je prísna, ale hlboko vo svojom vnútri je to veľmi dobrá sestra.

- Áno, matka predstavená, - odpovedala som a sestra Agniežka zatvorila dvere. Vtom ich opäť otvorila a strčila do mojej izby hlavu.

- A nezabudni, sestra Nadežda, že v kuchyni musíš byť už pred piatou. A o štvrtej sa začínajú ranné modlitby, - dodala a vytratila sa v tichosti ako myška. Obzerala som sa po izbe a hľadala svoju gitaru. Bola preč. S povzdychnutím som si sadla na kraj postele.

Dnešným dňom zomrelo moje ja a existuje už len kláštor a sestry. Je tu však ešte Boh, ktorého nekonečne milujem a kvôli ktorému som tu.

Kľakla som si a dlho do noci som sa modlila.

Ráno ma polhodinu pred štvrtou zobudil zvonček na chodbe. Vyletela som z postele ako strela a utekala som do kúpeľne. Bleskovo som sa obliekla, upravila a ponáhľala sa na ranné chvály. Hneď po nich som bežala do kuchyne. Spoza hrncov sa ozývalo hundranie.

- Pokoj a dobro! - pozdravila som úctivo a trochu ustráchané, lebo s prísnymi ľuďmi som málokedy vedela vychádzať, zvlášť keď dudrali, ako som mala možnosť začuť pri príchode. Spoza sporáka sa vykotúľala drobná ľudská guľka s láskavými očami. Pri pohľade na sestru ma od úľavy prepadol záchvat smiechu, ale premohla som ho a snažila sa tváriť zamračene. Nakoniec sa však Bernadetta smiala spolu so mnou. Utierajúc si slzy od smiechu ma objala.

- Vidím, sestra Nadežda, že si moja krvná skupina, ty moja černoška! - uštipla ma vrúčne do líca.

- Pod', pripravíme sestrám raňajky.

Prehodila som si cez seba zásteru, vysúkala rukávy a pustila som sa do práce.

- Sestra Nadežda, dáš si kávu?

- Hm? Prepáčte, ale melta nie je káva. Nemôžem piť meltu.

- Myslím normálnu kávu. Daj si, lebo spadneš do hrnca.

Vôňa čerstvo zaliatej kávy mi nedala pokoj. Neodolala som a vďačne som si odchlipla z hrnčeka.

- Ako to, že máte takúto kávu? Myslela som si, že je tu zakázaná.

- Sestra, veď matka generálna nemusí vedieť o všetkom, - žmurkla na mňa sestra Bernadetta.

- Jednoducho ju mám a mám radosť pozerat' sa na teba, ako z nej tiež máš radosť, černoška moja.

Dni plynuli ako voda, a hoci sa pomaly blížil studený, daždivý november, stále som ešte chodila v sandáloch a tenkom habite. Zamestnaná každodennými povinnosťami, duchovnou prípravou a unavená monotónnosťou dní som to však ani nevnímala. Zvykala som si.

Spolusestry v noviciáte boli veselé kopy. Teda až na jednu. Ester. Bola odo mňa o dosť staršia. Neustále mi bola v päťach. Keď som mala službu v žehliarni a žehlila som jej veci, vždy mi ich poslala naspäť ako reklamáciu, keď som bola v kuchyni, tvrdila, že málo solím alebo že obed je nedovarený. Spočiatku som to znášala veľmi ťažko, ale časom som sa naučila čerpať z jej urážok a ponižovania silu.

V jedno sobotné popoludnie sme v kláštornom parku hrabali lístie, pod ktorým som našla rozpučenú zaschnutú žabku. V momente som si spomenula na sestru Ester a jej nevraživosť ku mne. Zdvihla som žabku a šuchla ju do záhybu na habite. V izbe som ju starostlivo očistila. Pred večernými vešpermi som sa vybrala do kaplnky o čosi skôr. Vedela som, že sestra Ester sedáva v kaplnke dve lavice za mnou. Využila som situáciu, že som v kaplnke sama, strčila som milovanej sestre Ester žabku do breviára a potichu som sa vytratila.

Prišiel čas večerných modlitieb.

- Bože, príď mi na pomoc! - začali spievať chválospevy juniorky.

- Pane, ponáhľaj saaaaááá...! - ozval sa predĺžený výkrik sestry Ester. Všetky sestry sa k nej rozbehli. Ja tiež. Sestra Ester sa držala za srdce,

vzdychala, a keď ma zbadala, ukázala na mňa prstom. Zagúľala som očami.

- Asi chce pohár vody. Idem poň.

Keď som sa vrátila s vodou, sestry pokračovali v modlitbách. Sestra Ester hádzala na mňa nevraživé pohľady. Modlitby sa skončili a pomaly sme sa chystali na večeru.

Pred kaplnkou ma čakala matka predstavená.

- Sestra Nadežda, poď, pomodlíme sa spolu.

Modlili sme sa ruženec.

- Sestra, čo je medzi tebou a sestrou Ester?

- Neviem, matka predstavená.

Spolusestry hovorili, že sestra Ester ťa stále prenasleduje. Sama som počula, ako na teba kričí, preto si myslím, že tú žabu máš na svedomí ty.

Strčila som ruky pod škapuliar a pozrela matke predstavenej do očí.

- Áno, tú žabu som jej dala do breviára ja.

Čakala som výčitky, trest, ale matka predstavená sa začala smiať.

- Videla si, ako sa tvárila? Konečne jej niekto ukázal, že aj ona je zraniteľná. Už to však nerob, prosím. Hm, čo s tebou? Musím ti uložiť trest...

- Viem, matka predstavená, a všetko pokorne prijímam.

- Celý týždeň budeš držať silencium. Nesmieš prehovoriť s nikým až do chvíle, keď ti to dovoľím.

Pred Vianocami som mala službu v opiekunskom dome brata Andreja. Starala som sa o choré ležiace vdovy, staré mamy a mamy. Ocitli sa tu, lebo ich sem odložili rozmazané a bohaté deti alebo vnúčatá.

Ošetrovala som im preležaniny, prebaľovala ich a krmila. Deň v opiekunskom dome brata Andreja mal časť, keď babky sedeli na vozíkoch na chodbe alebo ležali v posteliach, museli byť ticho a my sestry sme chodili okolo nich ako bez srdca a duše. Táto časť dňa sa volala silencium a z duše som ju neznášala. Na babičky vtedy sadali temné, smutné myšlienky a zjavne im uberali zo života. Bolo mi ich veľmi ľúto. Nemohla som sa dívať, ako v ich očiach vyhasínajú plamienky života. Nevedela

som to vydržať. Rozbehla som sa do izby, schmatla gitaru a vrátila som sa do domu. Ako vždy, babičky sedeli rezignovane v kolieskových kreslách na chodbe.

Zahrála som na gitare niekoľko akordov. Všetky hlavy sa ku mne otočili a usmievali sa. Začala som hrať *Góralu, czy ci nie žal*. Postupne sa ku mne pridávali spevom. Je to totiž pieseň, ktorú Poliaci vždy spievali svätému otcovi Jánovi Pavlovi II. Pomalá ťahavá pesnička, ktorá hľadá dušu i spomienky.

Keď dospievali, zmenila som žáner na rezké slovenské ľudovky. Babičky ožili a do srdc im vstúpila radosť. Už ma pálili prsty, ale stále som hrala ako odušu.

Vtom sa rozleteli dvere, vošla sestra Katarína a zvraskla: - Sestra, silencium znamená ticho! Vytrhla mi gitaru z ruky. V rozrušení hovorila čistou slovenčinou, svojím rodným jazykom.

- Viem, sestra Katarína, čo znamená silencium, ale to máme dodržiavať my, nie ony. Majú právo na radosť zo života.

- Sestra, matka Agniežka vie, že si sem doniesla gitaru?

- Nie, nevie.

Po mojej odpovedi sa prudko otočila na podpätku a odišla ako fúria. Babičky zostali v nemom úžase. Žmoliac ruženec som sa usmiala.

- Dáme si preteky? Vy na svojich vozíčkových kočoch a ja behom. A tá, ktorá prehrá, sa bude musieť postaviť na mihalnicu.

Chodbou zaburácal smiech. Na jeden koniec chodby sa postavili dve babičky s vozíkmi a ja medzi ne. Našou úlohou bolo čo najskôr sa dostať na druhý koniec chodby.

- Pripravené? - nadvihla som si lem habitu nad kolená.

- Pripraviť sa, pozor, štart!

Úmyselne som išla slimačím krokom. Moje súperky sa tešili z víťazstva ako malé deti.

- Ešte raz, ešte raz! - prosíkali a mne nebolo treba hovoriť viackrát. Tentoraz som pridala do behu, aby ma neprekukli, a to veru bola chyba.

Z bočných dverí vstúpila matka Agniežka. S vykasaným habitom nad kolená a závojom lietajúcim v povetrí som z celej sily narazila rovno do

nej. Bác! Obe sme spadli na zem.

Aby toho nebolo dost', popadol ma neutíšiteľný záchvat smiechu a všetky babičky sa smiali tiež. Bola som taká oslabená smiechom, že keď som matke predstavenej podávala ruku, aby som jej pomohla vstať, nemala som síl. Matka predstavená sa taktiež dusila smiechom.

Nad nami stála sestra Katarína a neveriacky krútila hlavou. Pripomenula mi tučniaka, takú detskú hračku, ktorú som raz kúpila malému bratovi. Tiež dookola krútil hlavou. To mi však nemalo napadnúť, lebo táto predstava vyvolala vo mne ďalšiu vlnu smiechu a nevedela som prestať.

Nakoniec sa matka predstavená postavila zo zeme na nohy sama a pomohla udržať rovnováhu aj mne. Ešte stále som sa dusila smiechom, keď ma matka Agniežka schmatla za ruku a ťahala za sebou. Smiech babičiek v ozvene ma hrial na srdci.

Upokojila som sa až na nádvorí kláštora. Možno vďaka chladu, ktorý sa mrazivo zahryzol do mojich nôh v sandáloch. Matka Agniežka si ma premeriavala a kútiky úst jej stále poskakovali.

- Prepáčte, prosím, - vysypala som zo seba.

- Sestra, čo mám s tebou robiť? - zalomila rukami.

- Neviem, - odvetila som úprimne a moje prsty sa v rozpakoch hrali s ružencom.

- Sestra, vieš, že toto už nezatajím pred vrchnosťou. Sestra Katarína už iste žaluje matke generálnej.

- Nevedela som, že sestra Katarína nemá rada, keď sú naši zverenci šťastní, - uprela som pohľad do zeme. Bola pocukrovaná prvým snehom. Matka Agniežka si povzdychla a pohľadila ma po pleci. Práve začali zvonit' na večerné chválospevy.

- Pod'me, - zavelila. Ako ovečka som poslušne cupkala za ňou. V kaplnke som si sadla na svoje miesto a ponorila som sa do modlitby. Neviem, ako dlho som sa modlila, keď mi niekto položil ruku na plece. Zdvihla som hlavu. Matka generálna.

- Sestra Nadežda, vidím, že si pogrúžená do modlitby, ale musím ťa vyrušiť.

Pokorne som vstala a nasledovala ju. Predo mnou kráčala asketická, charizmatická osobnosť. Jej sila a rýznosť ma lámala na triesky. Vošli sme do jej kancelárie a vzápätí za nami prikvitla aj sestra Katarína. Bola ako rozbuška. Stačilo zapáliť knôtu a bum! Všetci by sme boli nezvestní. Radšej som ustúpila krok dozadu.

Matka generálna sa unavene oprela o stoličku. Pozrela do očí mne, potom sestry Kataríne. Sestra Katarína sa nadýchla a spustila: - Matka, neprajem si, aby sestra chodila do opiekunského domu. Nemali ste ju vôbec prijať do noviciátu. V postuláte z nej mali vyhnať to pohanské, cigánske.

Nečakala som na reakciu matky generálnej, pretože som pocítila, že sa musím ubrániť sama.

- Sestra Katarína, čo je vo mne pohanské a cigánske?! Prosím, pomenujte to! - vyzvala som ju ostro.

Civela na mňa, prekvapená, že som si dovoľila otvoriť ústa. A ja som pokračovala: - Nie som azda Slovenka ako vy? Na rozdiel od vás to netajím a nepopieram. Je pre vás pohanská moja farba pleti? Aj v mojom srdci pulzuje červená krv ako vo vašom. Aj ja som sa krstom stala Božím dieťaťom. Tak čo je vo mne cigánske a pohanské?

- Tvoja cigánska bezstarostná radosť zo života! Je nákazlivá ako mor! - vyštekla.

- Moja radosť zo života? Ak sa dvaja ľudia milujú, neprechádza láska, ktorá ich spaľuje, na ich milovaných? Prečo by som mala tajiť lásku k Bohu? Chcem, aby sa so mnou všetci tešili. A bolesť, smútok a slzy vidí len Boh, ktorý je mojím milovaným. Nemusí ich vidieť celý svet.

Matka generálna nič nekomentovala, iba sa usmievala. Nakoniec sa zadívala na sestru Katarínu.

- Sestra Katarína, môžeš ísť.

Sestra Katarína sklopila zrak a mlčky sa stiahla z bojového poľa. Videla som však, ako nenávisťne zatína päste a ledva vie nabráť dych. Keď zatvorila dvere, matka generálna spočinula pohľadom na mne.

- Sestra Agniežka ti už asi zbalila veci. Hneď po večeri pôjdeš so mnou do Zakopaného. Dnes sa tam začali duchovné cvičenia ašpirantiek.

Vyberieme sa tam spolu.

- Áno, matka generálna. A môžem si zobrat'...

- ... gitaru? - dokončila vetu za mňa. - Samozrejme, že áno. Tu je. Doniesla mi ju sestra Katarína. A nezabudni, sestra, odchádzame hneď po večeri.

S gitarou na chrbte a malou cestovnou taškou v rukách som postávala na furte a čakala na matku generálnu.

- Sadaj, sestra, - ozvalo sa z modrej Škody Felicia, ktorá pri mne prudko pribrzdila. Hodila som veci do kufra a šuchla sa dopredu vedľa vodičky. Matka generálna sa usmiala.

- Svätý Krištof, oroduj za nás. Matka Božia, oroduj za nás. Krátka modlitba pred výletom, - žmurkla na mňa a auto prudko vyrazilo.

Kliesnili sme si cestu hmlou podfarbenou nočnou novembrovou krajinou. V aute sa rozlievalo ticho, iba motor kde-tu zaburácal, keď matka generálna viac pridala.

- Sestra, kedy si prvýkrát počula volanie nášho Pána?

- Prečo?

- Chcem ťa lepšie spoznať. Zaujala si ma. Máš dar reči. A určite máš i viac darov. Rada by som ti ich pomohla nájsť a prijať.

Mlčala som. Nikdy ma nikto nechcel spoznať. Nikdy som nikoho nezaujímal.

- Počúvam ťa. Máme pred sebou dlhú cestu.

- Matka, prišlo to nečakane. Ako keď chodíte do partie mladých ľudí, ktorí sú vám rovní a medzi ktorými sa nájde mladý muž, ktorý vám je spočiatku nesympatický a vám by ani vo sne nenapadlo, že práve on sa stane mužom vášho srdca. On sa k vám však od prvej chvíle správa pozorne a láskavo a vždy, keď sa ocitnete v problémoch, je nablízku a vašou oporou.

Nebola som si istá, či rozumie, čo hovorím, lebo som miešala poľštinu so slovenčinou a rozprávalo sa mi ťažko, nesúvislo.

- Pokračuj, sestra Nadežda.

- Prijímate jeho pomoc a potom si ho zas nevšímate. Lenže váš nápadník sa nedá odbiť. Stále dúfa, že si získa vaše srdce. Aj so mnou to

bolo tak. Odmietala som veriť v Boha, chodiť do kostola, pretože moje detstvo bolo veľmi, veľmi ťažké. A keď som ho chcela, keď som ho potrebovala, nebolo ho. Až neskôr, na strednej, keď hľadali hudobníka, som na pozvanie pána farára začala hrať na detskej omši.

- Na gitare, však? - usmiala sa matka generálna a predbehla ďalšie auto.

- Áno. Boh sa začal takto okolo mňa točiť a potichu mi spieval pieseň lásky. Začal mi dvoriť. No ja som jeho lásku nechcela. A on mi šepkal do ucha, ako veľmi ma miluje, ako ma potrebuje. A ja som to počula. V sebe. Náhle. Po maturite to bolo ešte intenzívnejšie. A keď som bola prijatá na štúdium práva, moje srdce sa netešilo, lebo som stále počula jeho volanie. Namiesto vysokej školy som išla na preglejku, to je taká fabrika tam u nás, a pracovala som na tri zmeny. Deň a noc. Chcela som zadusiť to volanie. Lenže Boh bol neodbytný. Vstupoval do mojich snov a zmocnil sa mojich túžob.

Matka predstavená odbočila na diaľnicu.

- Prečo si odmietala Boha?

- Lebo som neverila, že dokážem milovať. Nepoznala som ten cit. Z neustáleho súboja som však bola čoraz unavenejšia. Jedného dňa som cestou z práce vošla do najbližšieho kostola, padla na kolena a povedala Bohu: - Tak som teda tu, tu ma máš. A v tom istom momente moje srdce zalial neopísateľný pokoj.

Matka generálna mĺkvo počúvala. Stále menej som si bola istá, či som jej to mala povedať. Do Zakopaného sme sa viezli už dlho, ale cesta bola pre moje mučivé pochybnosti ešte dlhšia. Odrazu ich prerušil jej hlas.

- V tvojom živote Boh mení všetko. Si ešte veľmi mladá na to, aby bol tvoj duchovný život taký pretkaný vierou v Boha, ako je. Musela si prejsť veľkým utrpením, keď je to tak. Ja by som mala povzbudzovať tvoju vieru, ale ty robíš teraz opak. Posilňuješ moju.

- Nie, matka, nie je to tak. Zľakla som sa, čo mi hovorí.

- Sestra, nevieš byť ani pyšná a namyslená. Si taká jednoduchá a zároveň taká bohatá.

- Matka, prosím vás...

Pozrela na mňa.

- A taká tvrdohlavá...

Začali sme sa smiať. Smiech úplne zmyl moje vnútorné napätie.

- A vás si ako Boh získal?

- Pochádzam z veľmi bohatej rodiny a som jediná dcéra svojich rodičov.

Pri slove rodičia prehltna veľkú hrču výčitiek, až ma to vystrašilo.

- Mala som všetko, čo som chcela, bola som zaľúbená a tešila som sa, že sa šťastne vydám. Môj otec bol predsedom komunistickej strany a ja, jeho dcéra, jeho vernou nasledovníčkou. Učila som na prestížnej krakovskej univerzite. Pôsobila som tam ako dekan. V našej rodine nebolo miesto pre Boha. Milovala som muža, o ktorom som snívala, že bude mojím, že sa vezmeme. Chodili sme spolu osem rokov. Pochádzal z robotníckej rodiny.

- Tiež bol komunista?

- Áno. Tesne pred svadbou, keď bolo už všetko pripravené a ja som sa nemohla dočkať významného dňa, mi zlomil srdce.

- Zaľúbil sa do inej?

- Nie. Povedal, že je niekto, koho miluje celým srdcom a viac ako mňa. Bol to Boh, sestra moja. Moja láska mi dala košom a vstúpila do najprísnejšieho mužského kláštora v Poľsku. Rozhodol sa pre doživotnú mlčanlivosť a modlitbu. Môj svet sa zrútil.

V jej hlase bolo počuť smútok a bolesť zlomeného srdca.

- Vypočul si moje výčitky, môj plač, moje vyhrážanie sa a pokojne, chápavo povedal, že sa bude za mňa modliť, aby som tiež spoznala Boha. Odvrkla som mu, že to sa nikdy nestane, že radšej umriem. Nakoniec si však Boh našiel cestu do môjho srdca. Cez ľudí, ktorých som spoznala. Nebránila som sa ako ty, nemala som silu, pretože Boh ma postupne uzdravoval a každú tepnu môjho srdca prepojil so svojím srdcom. Potom prišiel čas a ja som našla odvahu opustiť svetský bohémsky život. A vstúpila som do kláštora.

- A váš otec?

- Dodnes sa s tým nezmieril, ale modlím sa, aby pochopil a aby mi odpustil.